

PO NAJŤAŽŠOM ÚSEKU CESTY...

kráčal s nami
nielen

ALZHEIMER

M. B. Benjan

Úvod

Milý priateľ!

Prepáč, že ťa oslovujem tak dôverne, ale oslovenie „čitateľ“ mi tu akosi „nese-dí“; už aj preto, lebo touto knihou ťa vlastne pozývam do „súkromného prostre-dia“ svojej rodiny a do intímnych situácií dvoch ľudí v tom naj dôvernejšom vzťahu (veď či môže byť dôvernejší vzťah ako je vzťah medzi manželmi vo fungujúcom manželstve, a to navyše v manželstve trvajúcom viac než jedno polstoročie?)

Teda: Milý priateľ, rád by som sa ťa niečo opýtal: *Prečo si začal čítať túto knihu (alebo presnejšie: prečo si ju vôbec vzal do rúk)?* Možno si povieš: Čo teba do toho, to je predsa moja vec. A máš pravdu. Ale veď tvoja odpoveď sa ku mne aj tak nedostane, ide mi iba o to, aby si si skúsil *odpovedať na túto otázku sám sebe* (za chvíľu pochopíš, prečo).

Odpoveď môže byť rôzna, ale najčastejšie, predpokladám, taká, že by sa dala priradiť k jednej z týchto *troch možností*:

1. Možno si už čítal niektorú z mojich kníh, a *vyhovuje ti môj „štyl“ alebo mo-je témy*.
2. Alebo ťa zaujalo na obale knihy slovo „ALZHEIMER“ – slovo, ktoré pre niektorých znie trochu záhadne, pre iných (najmä pre tých, ktorí majú s týmto zvláštnym spoločníkom v posledných rokoch života mnohých ľudí nejaké skúsenosti) hádam i hrozivo – a chceš o tom vedieť niečo viac.
3. Ale je možné, že to bola iba *náhoda*.

ad 1. Ak si sa (sám) priradil k *prvej skupine*, vítam ťa. Som rád, že ti vyhovujem, a dúfam, že ťa nesklamem.

ad 2. Ak ťa zaujíma, ako je to vlastne s tým „Alzheimerom“, chcem ťa poprosiť o malé strpenie. V prvej časti knihy totiž pôjde o niečo iné... ale sľubujem, že sa dostaneme aj k tejto chorobe, a budeme sa jej venovať dosť dôkladne – a to ako z hľadiska opatrovateľského,¹ tak odborného, lekárskeho,² ale ešte i niektorých ďalších (napr. z hľadiska blízkeho človeka, ktorý sa lúči so svojím milovaným pri jeho pomalom odchádzaní...).

Ak už máš aj ty nejaké skúsenosti s touto chorobou (vyskytla sa možno v tvojej rodine alebo u niekoho z tvojich známych), možno po prečítaní tejto knihy zistíš, že to u vás bolo predsa len inak. Samozrejme! Medzi mnohými miliardami ľudí, ktorí žili a žijú na Zemi neexistujú dvaja, ktorých životný príbeh je rovnaký, a to platí nielen v zdraví, ale aj v chorobe. Skrátka, každý sme iný, a každého ži-

---

¹ Opatrovateľstvo tu má isté špecifiká, a vyžaduje si nielen veľa práce trpezlivosti, ale aj pochopenia a lásky.

² Tu bude aj trochu „teórie“, a tiež niečo o možnostiach (či skôr „nemožnostiach“) medicíny pri tejto chorobe.

votný príbeh, ale aj priebeh jeho trápenia je iný. No v tom hlavnom je každý príbeh ľudí s Alzheimerovou chorobou rovnaký: je to „posledný úsek jednosmernej cesty“, z ktorého návrat nie je možný; a je to ťažký úsek – pre celú rodinu.

Práve pre rodiny chorých s touto chorobou, pre ich najbližších, je to, napriek istým odlišnostiam, v mnohom rovnaké: v tom, že si to od nich vyžaduje, ako som sa už vlastne zmienil, veľa trpezlivosti, práce – veľa skutočnej *činnnej lásky*. Tu totiž nejde o občasnú „podanie lieku“ („chémia“ pri tejto chorobe je úplne bezmocná), ale o permanentnú „službu“ dvadsaťštyri hodín denne, a to po celé mesiace, roky..., a nejde tu ani iba o „bežné opatrovanie“ (podanie potrebných vecí, jedla, upravenie postele, prevedenie po byte...), ale (najmä v posledných fázach choroby) o *pomoc úplne vo všetkom*, aj pri tých najintímnejších veciach (fyziologických úkonoch).

A práve v tomto môže tým, ktorým prišlo kráčať s týmto nevítaným „spoločníkom“ ich milých (a tým, pravdaže, aj ich samotných) pomôcť skúsenosť iných; alebo aspoň vedomie, že niečo podobné prežívajú (a musia to zvládnuť!) aj mnohí ďalší, ktorí sú na tom v niečom (ako je napr. vek, telesná kondícia, vlastné zdravie...) možno ešte oveľa horšie.

ad 3. Ak sa ti dostala moja kniha do rúk *náhodou*, potom som obzvlášť rád. Práve náhodou a „náhodami“ sa totiž v tejto knihe zaoberám pomerne dôkladne. Želám ti, aby po tejto „náhode“ nasledovali ďalšie „náhody“ – veľa „náhod“. No, ako zvykne hovoriť jeden môj priateľ: „*Toľko náhod – to už nie je náhoda*“. A tak podstatou môjho želania je vlastne: nech tvoj život riadi niečo úplne iné ako slepé náhody.

A začnem túto knihu práve týmto – „náhodami“: jej prvá kapitola má názov „**O náhodách v príbehu môjho života**“.

Poznámka: Táto kniha má tri *prílohy*. Prílohy 2. a 3. obsahujú v podstate dokumenty (textové a obrazové), a vzhľadom na svoj obsah a charakter sú určené iba pre užší okruh čitateľov (najmä pre príbuzných a blízkych priateľov). *Príloha č. 1* je však súčasťou všetkých výtlačkov, hoci jej obsah je tiež pomerne „intímny“; opisuje totiž niektoré ďalšie autentické príbehy z môjho života. Do zvláštnej prílohy som ich zaradil preto, že nesúvisia priamo s hlavnou témou knihy, ktorou je príbeh môjho života s mojou manželkou, a to najmä v posledných rokoch jej života, poznačených Alzheimerovou chorobou. No k tejto knihe som ich pripojil preto, že majú veľa spoločného s **ďalšími dvoma témami knihy**, ktoré sú nemenej dôležité: *1. „Naše predstavy, plány – a realita“* (môže táto realita, často taká odlišná od našich predstáv, naplniť cieľ našich plánov?) a *2. Takzvané „náhody“*, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú život jednotlivcov, ale i národov, ľudstva (majú tieto „náhody“ svoj pôvod v chaose, sú to naozaj udalosti bez vzájomným súvislostí a účelom?).

MBB

Obsah

Úvod.....	3
O „NÁHODÁCH“ V PRÍBEHU MÔJHO ŽIVOTA	5
PRÍBEH MÔJHO VZŤAHU SO ŽENOU, s ktorou som prežil viac než polstoročie svojho života	13
VSTUPOVANIE (začiatok vzťahu a jeho peripetie).....	15
Zvláštna „metamorfóza“ našich vzťahov	18
„Manželstvo a žena“ (úryvok zo „Zápiskov“)	22
DLHÉ ODCHÁDZANIE.....	24
Trochu odbornej (nielen) teórie.....	25
Zmätky v štatistike	28
Otázky, na ktoré (zdanlivo) nie sú odpovede	50
Postupné lúčenie sa	52
ROZLÚČENIE (najťažšie dni môjho života).....	53
22.01.2012 – okolo poludnia	56
Zvláštny odchod.....	59
PRÍLOHA 1.	67

Po najťažšom úseku cesty...

kráčať s nami nielen

A L Z H E I M E R

Autor: MUDr. M.B. Benjan

Pre MBKB Sliach v roku 2012

vydali a vytlačili: **Bratia Sabovci, s.r.o.**, Zvolen, Pribinova 170

ISBN: 978-80-89241-44-6

Druhé vydanie: v elektronickej forme vydal MBKB, Sliach, str. 80

Distribuuje: **MBKB Sliach**, Hviezdoslavova 6

URL: www.knihy-benjan.sk

e-mail: mb@kni

tel.: 045 544251